

КРАТКИ ФАКТИ ЗА ГЛАУКОМАТА И ОЧНАТА ХИПЕРТОНИЯ

КАКВО Е ГЛАУКОМАТА?

Глаукомата обхваща група очни заболявания, които в повечето случаи се свързват с повишено налягане в окото (известно също като повишено вътреочно налягане или повишено /ВОН/).¹ Ранното откриване и подходящият контрол могат да помогнат за предотвратяването на сериозните възможни последици от глаукомата.

КОЛКО РАЗПРОСТРАНЕНА Е ГЛАУКОМАТА?

- Глаукомата е една от водещите причини за слепота в света и се посочва като приоритетна очна болест от Световната здравна организация (СЗО).^{2,3}
- Днес глаукомата засяга приблизително 60,5 милиона души в света като се очаква броят им да достигне 79.6 милиона до 2020 г.⁴ Но глаукомата продължава да не е достатъчно диагностицирана дори и в развитите държави.⁵
- В България се предполага, че от глаукома страдат **80 000** души .

КАКВО ПРИЧИНЯВА ГЛАУКОМАТА И КОИ СА ЗАСЕГНАТИТЕ?

- В окото постоянно тече бистра течност към и от пространството, наречено предна камера, като тази течност подхранва съседните тъкани.¹ Течността напуска тази камера през структура, наречена ъгъл, който се образува там, където се срещат роговицата и ириса.¹ Понякога тази течност се задържа и налягането вътре в окото се повишава до такава степен, че може да увреди зрителния нерв.¹
- Високото налягане в окото (наречено също вътреочно налягане или ВОН) е важен рисков фактор за глаукомата.⁶ Но не всички пациенти, които страдат от глаукома, имат високо очно налягане⁷
- Други важни рискови фактори освен високото вътреочно налягане са: възрастта, наследствената обремененост; африкански или латиноамерикански произход, както и късогледството.⁶ Допълнителни рискови фактори за глаукомата са тънката централна дебелина на роговицата, диабет, хипертония, травма на очите и употребата на стероиди.^{6,8,9}

КАКВИ СА ПРИЗНАЦИТЕ И СИМПТОМИТЕ НА ОТКРИТОЪГЪЛНА ГЛАУКОМА?

- Срещат се няколко вида глаукома, включително първичната откритоъгълна глаукома, която е най-често срещаната форма на глаукома и обикновено се развива бавно.⁹
- Обикновено в началото глаукомата няма видими симптоми. Зрението остава нормално и няма болка.¹⁰
- С развитието на глаукомата в зрителното поле на човека започват да се появяват бели петна. Страдащите от глаукома обикновено не забелязват тези петна в ежедневните си дейности, докато зрителният нерв не бъде съществено увреден и петната на станат по-големи.⁹

КАК СЕ ЛЕКУВА ГЛАУКОМАТА?

- Най-добрият начин за контрол на глаукомата е ранното откриване на заболяването. Ако сте изложени на рискови фактори за заболяването, трябва да ви бъде извършен преглед с разширяване на зениците, който е необходим, за да помогне за диагностицирането на глаукомата.^{8,11} Вашият очен лекар ще ви каже колко често трябва да преглеждате очите си.¹² Вашият очен лекар може да ви предпише очни капки, лазерно лечение или друг вид хирургично лечение .¹³ Заедно с него ще направите план за контрол на заболяването, който ще ви помогне.¹³

КАКВО ОЗНАЧАВА ОЧНА ХИПЕРТОНИЯ?

- Очната хипертония представлява повишено налягане в окото без загуба в зрителното поле или глаукомно увреждане на зрителния нерв. То е съществен рисков фактор за бъдещото развитие на глаукома.¹² Очната хипертония не е идентична с глаукомата, която е заболяване на окото, често причинено от повишено ВОН. При хората с очна хипертония зрителният нерв изглежда нормален и няма признаци на глаукома при изследване на зрителното поле, което проверява страничното (периферно) зрение.¹⁴
- Както и при глаукомата, всеки може да развие очна хипертония. Факторите, които повишават риска за вас са следните: наследствена обремененост за очна хипертония, диабет, възраст, африкански произход и миопия (късогледство).¹⁴
- Важно е вашият очен лекар да следи отблизо очната хипертония.
 - В зависимост от отделния случай и от това колко високо е вашето ВОН, очният ви лекар може да прецени да не започне лечение веднага, а вместо това да наблюдава вашето ВОН чрез редовни планирани изследвания.¹⁴
 - Той може също така да реши да ви предпише капки за очи за намаляване на очното налягане.¹⁴

¹ Фондация за глаукома. Какво е глаукомата. Посетете <http://www.who.int/blindness/en/>. 16 април 2012 г.

² Световна здравна организация. Публикации на СЗО за новите глобални изследвания за влошаване на зрението, Посетете <http://www.who.int/blindness/en/>. 7 септември 2011 г.

³ Световна здравна организация. Приоритетни заболявания на очите. Посетете <http://www.who.int/blindness/causes/priority/en/index7.html>. 5 октомври 2011

⁴ Кигли Х., Броман А. Броят на хората с глаукома в света през 2010 г. и 2020 г. *Br J Ophthalmol.* 2006,90:262–267.

⁵ Топузис и др. Глаукома Значението на ранното откриване и ранното лечение. *US Ophthalmic Review* 2007; 12-13.

⁶ Джанджакомо А., Колман А., Глава 2 Епидемиология на глаукомата. В: Грен Ф., Стампер Р. Основи на офталмологията: Глаукома, развитие 111. Берлин: Спрингер-Ферлаг; 2009

⁷ Фондация за глаукома. Глаукома при нормално налягане. http://www.glaucomafoundation.org/normal_tension_glaucoma.htm. 23 август 2011 г.

⁸ Американска оптометрична асоциация. Оптометрични клинични практически указания: Пълен преглед на очите и зрението на възрастните. Второ издание 2005 г. Вижте <http://www.aoa.org/documents/CPG-1.pdf>. 2 септември 2011 г.

⁹ Американска академия по офталмология. Заболявания и състояния. Глаукома <http://www.geteyesmart.org/eyesmart/diseases/glaucoma.cfm>. от юли 2011 г..

¹⁰ Национален институт за очни заболявания: Глаукома: Какво трябва да знаете. Публикация на NIH No: 08-651;4–7. <http://www.nei.nih.gov/health/glaucoma/webglauca.pdf> от юли 2011 г.

¹¹ Фондация за изследване на глаукомата. Пет общи изследвания за глаукома. Вижте <http://www.glaucoma.org/glaucoma/diagnostic-tests.php>. 13 септември 2011 г.

¹² NICE. Глаукома: Диагноза и лечение на хронична откритоъгълна глаукома и очна хипертония. Вижте: <http://www.nice.org.uk/nicemedia/pdf/CG85FullGuideline.pdf>. Април 2011 г.

¹³ Клиника Майо. Лечение и лекарства. Вижте: <http://www.mayoclinic.com/health/glaucoma/DS00283/DSECTION=treatments-and-drugs>. 23 февруари 2012 г.

¹⁴ Американска академия по офталмология. Заболявания и състояния. Очна хипертония. <http://www.geteyesmart.org/eyesmart/diseases/ocular-hypertension.cfm>. Април 2012 г.